

DELAVSKA POLITIKA

POLITIČEN DNEVNIK

Št. 81.

V Ljubljani, sobota 10. aprila 1926.

Leto I.

Hlapci prej — hlapci poslej.

Bojna gesla za napredek so se pri nas pogosto izpreminjala. Od Prešernovih časov dalje je šel boj za priznanje, da nismo le Kranjci, torej prebivalci bivše vojvodine Kranjske kot geografičen pojem, ampak Slovenci kot narodnost preko kranjskih meja, s svojo zgodovino, svojimi narodnimi zahtevami in specifičnim kulturnim obilježjem. Ko je bila po dolgem trudu večina enkrat na jasnem, da smo torej Slovenci in ne le prebivalci vojvodine Kranjske, se je takoj vnel v notranjosti boj za način in pot, po kateri naj se kot Slovenci izveličamo, vnel se je boj za najboljši prehod naroda v moderno dobo z vsemi zahtevami, ki jih je stavljala razvijajoča se civilizacija do nas. Takrat sta si prvič v večjem obsegu skočila v lase rimski internacionalni klerikalizem in narodno orijentirani liberalizem, ki je seveda le izolirano — in tudi tam največ le v besedah — koreninil med meščanstvom v posameznih centrih. Kot absolutno nenevarnemu so pod Avstrijo cvetele lepše rožice klerikalizmu, saj je stala vsa dinastija Habsburg na principu božjega poslanstva cesarskega, kar je seveda našlo odziv na priznanih in povsod med narodom na deželi, kjer so bili klerikalec absolutni gospodarji. Slovensko-rimski internacionalizem od Mahničarjem so podpirali avstrijski mogotci kot steber svoje moči, kajti slovenska ovčica je bila z dušo avstrijska, do čim je postalo koketiranje narodnih liberalcev z drugimi slovanskimi državami Avstriji neprijetno. Zato je imel takrat Sušteršič več uspehov kakor Hribar.

Svetovna vojna je tudi vodjem klerikalne — takrat še Slovenske ljudske stranke — morala diktirati drugo, spretnjšo taktiko. Avstrija, zaščitnica strega klerikalizma, je propadla in treba je bilo računati s tem, da utegne vsak dan primesti drugačno situacijo. Zato je bilo treba pogoditi tok časa in se preorijentirati. Inicijativa je prišla od mlajših klerikalnih voditeljev in pod dr. Krekom je nastala znana majniška deklaracija za avtonomno enoto Jugoslovancov pod Habsburžani. Priznati moramo, mo, da pomeni ta korak velikanski prevrat mentalitete in napredek. Ta deklaracija je začasno zblizala tedanje klerikalec in liberalce in omilila ostrost notranjega boja. Med Slovenci je takrat za hip nastala nekaka enotnost, jasno je pa bilo že tedaj, da zadobi boj zopet staro srditost, čim se vojna odloči tako ali tako, čim torej zahtevne majniške deklaracije uspejo ali propadejo. Dr. Krek je bil prvi klerikalni voditelj, ki je prenesel slovenski katolicizem na polje krščanstva, ki je svojim političnim zahtevam pridiral tudi socialno vsebino in ki bi bil na tem polju gotovo še mnogo dosegel, čeprav mogoče le enostransko.

Vojna je pa končala s propadom Avstrije. Rodila se je Jugoslavija, odnosno, kar je mnogo bliže resnici, povečala se je prvotna srbska država z vsem jugoslovanskim teritorijem bivše Avstrije. Od te nove državne tvorbe je pa slovenski narod opravičeno pričakoval boljših življenjskih in razvojnih pogojev, nego so se mu nudili v stari Avstriji. Varal se je. To kar je prišlo,

ni mogel slutiti niti najhujši pesimist. Slovenski narod se ni, odkar morla živi na tej zemlji, nahajal v tako težkih razmerah, ni še preživel toliko in tako strašnih kriz.

Toda medtem, ko so se klerikalci, spoznavajoč pravočasno nov položaj, še pravočasno opredelili in skušali rešiti, ali vsaj omamiti z novimi upi narod, s tem, da so zahtevali avtonomijo, da se prihrani vsaj Sloveniji usodne posledice belgrajskega nesposobnega centralizma — so sedaj slovenski liberalci prevzeli nase isto hlapčevsko vlogo, ki so jo prej vršili klerikalec za časa Avstrije in dunajskega centralizma. S to razliko še povrhu, da je bil dunajski centralizem uradno dovršen in moderni centralizem, ki je nerazvitim narodom v mnogem pogledu več koristil kot škodoval in da je klerikalno hlapčevanje Dunaju vsaj bilo poplačano s praktičnimi protikoncesijami. Slovenski klerikalizem je roboval bogatemu Dunaju, zato so se pa s pomočjo tega vsaj zidale šole, ceste, dvigalo gospodarsko in kulturno življenje Slovenije. Slovenci so se tako polagoma, čeprav je ta ponižna politika kvarila njihovo politično vzgojo in karakter, v zadnjih petdesetih letih vendar v vsakem pogledu dvigali; njihova zavest, njihova literatura in kultura, je neprestano napredovala. In poleg tega: takrat je bila Slovincem odprta pot na vse strani, mogli so se zlasti razvijati proti jugu, proti morju. Klerikalec so se udajali razmeram, toda udajali so se vsaj za nekako rentabilno ceno. Kaj pa sedanjí demokraciji? So za centralizem, hlapčevjejo vsakemu režimu le zato, da so oni direktno ali indirektno na vladi. Prodajajo se, ponižujejo sebe in slovenski narod za prazen nič, ali kvečjemu za grde interese majhne koterije. Slovenci hlapčevjejo po zaslugi demokratov naprej, so pa baš zato še bolj zapostavljeni, še bolj izžemani, kakor prej. Ni bilo značajno, da so klerikalec podpirali ultramonarhistično avstrijsko politiko, nerazumljiv in neopravičljiv zločin pa je, da demokraciji hlapčevjejo in prodajajo narod, ki baš vsled režima, kateremu oni hočejo večno robovati, hira in propada.

Slovenci morajo v sporazumu s srbskim in hrvatskim narodom delati na demokratizaciji in decentralizaciji države — z izločenjem vseh onih strank, ki mislijo, da sta narod in država le za nje tukaj. Le tako morejo še preprečiti, da bi bili v novi, takozvani lastni državi še večji hlapci, kakor so bili v stari.

Trbovlje imajo delavskega župana in podžupana.

Na prvi seji novoizvoljenega trboveljskega občinskega odbora so izvolili za župana našega sodruga Ignaca Sitarja, za podžupana sodruga Vinka Grabnerja. V občinski svet so bili nadalje izvoljeni še naslednji sodrugi: Jakob Klenovšek, Ivan Krušič, Karol Malovrh, Ivan Jazbec, Frane Pliberšek, Alojzij Vrtnik, Alojzij Jurjavec in Rudolf Persoglia, gg. Vodušek, Goropevšek (dem.) in Ahac (SLS). Iz te sestave novega občinskega sveta je ob enem razvidna popolna lojalnost izvoljenih sodrugov, ki so v polni meri uvaževali vse v občinskem odboru zastopane skupine.

Izhaja vsak delavnik ob 11. dopoldne.

Uredništvo je v Ljubljani, Breg štev. 12./II.

Rokopisi se ne vračajo. Nehitro pisma se ne sprejemajo.

Uprava: Ljubljana, Breg 10-12. pritličje.

Cek. račun: 14.335. Reklamacije se ne frankirajo.

Naročnina za državo SHS znaša mesečno: v Ljubljani in po pošti 20.— Din, po raznašaleh izven Ljubljane 22.— Din za inozemstvo mesečno 32.— Din.

Malih oglasov, ki služijo v posredovalne in socialne namene delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. Debelo tiskana beseda stane 1.— Din. Malih oglasov trgovskega značaja, stane beseda 1.— Din. V oglašnem delu stane petitna enostolpna vrsta 2.25 Din. Pri večjem številu objav popust.

Važna posvetovanja socijalistične internacionale.

Zurich, 10. aprila. Jutri se bo vršila seja celokupnega eksekutivnega odbora socijalistične internacionale. Na dnevnem redu te izredne seje so važna internac. politična vprašanja. Seja se bo nadalje bavila tudi z vprašanjem izseljeniške konference, ki jo sklicuje strokovna internacionalna skupno s socijalistično internacionalo. Ta konferenca se je sklicala z namenom, da se izravna različna gledanja delavskih organizacij v posameznih državah v vpra-

šanju naseljevanja in izseljevanja delavcev. Eksekutiva se bo tudi bavila z vprašanjem velike skupne akcije v svrhu ratificiranja Washingtonske konvencije o osemurnem delovniku od strani vseh evropskih držav. Angleška neodvisna delavska stranka je nadalje poslala eksekutivi pismo, v katerem predlaga, da bi se naj po možnosti vršila v kratkem skupna seja s komunistično internacionalo. Eksekutiva bo sklepala tudi o tem predlogu.

Vojaška vstaja proti Pangalosevi dikaturi.

Skoplje 10. aprila. Del vojaštva in oboroženih seljakov v okolici Soluna se je uprlo Pangalosevi dikaturi. Vstaškemu gibanju načeljuje Plastiras. Z njim se je solidariziralo več vplivnih poveljnikov grške vojske, ki podpirajo s svojimi polki Plastirasa. Vojaška vstaja zavzema vedno večje dimenzije. Moštva v Trakiji in v Macedoniji in v različnih mestih notranje Grške so istotako prestopila na stran upornikov. Gre za dobro premišljeno in široko zasnovano akcijo, katero bo tudi Pangalosevi strahovladi težko omejiti in zadušiti. Voditelji vstašev zahtevajo da se mora general Pangalos takoj umakniti, da se mora sestaviti nev-

tralna vlada, ki naj razpiše svobodne volitve pod predsedstvom Konduriotisa, da se vpostavi svoboda tiska itd.

Solun, 10. aprila. Vstaši so zasedli solunsko zono in prodirajo dalje. Zasedli so vse važnejše točke in radio postajo. Zandarmerijski poveljnik je prestopil na stran upornikov.

Atene, 10. aprila. Pangalos je ukazal vojni mornarici v Pireju, da naj nenadoma odplove proti Solunu in vpostavi red. Pangalos javlja tudi, da se noče vobče pogajati z uporniki in da bo vstajo neusmiljeno zatrl.

Pred dalekosežno odločitvijo angleških rudarjev.

London, 10. aprila. Eksekutiva angleške rudarske zveze je sklicala konferenco vseh rudarskih delegatov, da zavzamejo svoje stališče napram poročilu premovalne komisije. Tajnik rudarske zveze je obenem naznanil, da bo eksekutiva javila delegatom njene sklepe o tem

vprašanju. Pravijo, da je eksekutiva sklenila odkloniti predloge podjetnikov ter priporočati delegatom, da naj se rudarji v posameznih revirjih upro vsakemu podjetniškemu poizkusu znižanja rudarskih plač in podaljšanja delovnega časa.

ZNOVA INTRIGE IN SABOTAŽA PARLAMENTARNEGA DELA.

Belgrad, 10. aprila. Nova vlada je imela včeraj svojo prvo sejo. Pravijo, da se je na tej seji sprejel delovni program nove vlade. Pa kako in kdaj da se bodo ministri shajali, kako spotoma poravnali svoje spore in druge take za narod zelo važne stvari. Medtem se pa zlasti v vrstah radikalne stranke nadaljujejo intrige. Pašić je hud na Jovanovića, katerega bi rad iztisnil iz radikalnega kluba. Zahteval je zato, da naj se čimprej skliče seja širšega glavnega strankinega odbora, na katerem naj bi se z Jovanovičem obračunalo. Vodstvo stranke je pa vendar ta predlog odklonilo. Kdaj se bo sklicala narodna skupščina in kdaj pride na red interpelacija o Rade Pašiću, ni nič več slišati.

VOJNA ZA PEKING.

Peking, 9. aprila. Zavezniške čete so napadle nacionalno vojsko pri Hvangstonu. Med odposlanci generala Fenga v Kolganu, kjer je sedež pekinske vlade ter odposlanci generala Wupeisusa v Honkanu trajajo razgovori dalje.

London 9. aprila. Borba za Peking je zopet izbruhnila z vso srditostjo. Čete generala Tschangstolina so prodrle južnovzhodno od Pekinka štirideset kilometrov dalje, kjer so se srečale s predstavami tamkaj razpostavljenega nacionalne armade. Bitka je v polnem teku. Po semkaj došlih zadnjih vesteh izgleda, da se Tschangsolinu ni posrečilo prodreti fronto, ki jo tvorijo meščanske čete.

MUSSOLINI V LIBIJI.

Pariz, 9. aprila. Francosko časopisje močno vznemirja Mussolinijevo potovanje v Libijo, ker vidi v tem vojaško demonstracijo naperjeno proti evropskemu miru. Mussolini je namreč pred svojim odhodom izjavil, da je bodočnost Italije v njeni oboroženi sili in na morju.

TUDI V ROMUNIJ VRE.

Pariz, 10. aprila. Pariškim listom javljajo iz Romunije, da so odkrili tam širšo zaroto, ki je bila naperjena proti vladarski hiši. Tej zaroti naj bi sledila splošna vstaja v Romuniji. Javljajo tudi, da je te dni bival v Budimpešti princ Karol, ki da je namenjen nazaj v glavno mesto Romunske. V splošnem se opaža, da je notranji položaj Romunije zelo napet. Romunska cenzura je ta brzojav prvotno zaplenila.

VAŽNE DIPLOMATSKE LISTINE UKRADENE.

Meksiko, 9. aprila. Te dni so neznanim tatovi vdrli v prostore japonskega poslanstva v Meksiku. Prevrtali so železno blagajno ter odnesli znatno svoto denarja in nekaj zelo važnih diplomatskih listin.

Borza.

Danes notira Zagreb. Berlin 13.517 do 13.557 (13.52—13.56), Italija 227.83 do 229.03 (228.025—229.225), London 275.78 do 276.98 (275.94—277.14), Newyork 56.628 do 56.928 (56.665—56.965), Pariz 198—200 (198—200), Praga 167.93—168.93 (168.072—168.072), Curih. Belgrad 9.135 (9.135).

Volitve v Rusiji.

Kakor vsako leto, se vrše tudi letos volitve sovjetske misije. Udeležba je ogromna zlasti pri delavstvu in kmetih. Oficijska poročila dajejo sicer šele približen izid volitev in to samo v ruski sovjetski republiki. Po teh poročilih so dobili kmetijski sveti v vaških občinah nad 823.704 poslancev, mestni sovjeti 77.176 poslancev. V kmetijskih sovjetskih skupinah je opaziti porast komunistov, dočim v mestnih skupinah nazadujejo.

Tudi indijsko delavstvo je seglo po samoobrambi!

V Gouripori pri Kalkuti je več tisoč delavcev v bombažnih tovarnah začelo stavkati, ker se je neki poslovedja Evropejec izpovedal in brutalno začel obdelovati kulija, delavca, tako, da je v nekaj dneh umrl. Stavkajoči so nastopili proti Evropejcem, zahtevali energično svojih pravic in prišlo je skoro do boja; ranjenih je bilo nekaj Evropejcev, nakar so orožniki številne množice pomirili. Vendar se je bati hujših spopadov. Indijski delavci vztrajajo pri svojih zahtevah. Torej se je pričela svitati tudi pri orientalskem delaven razredna zavest in borba.

Žena v novi Rusiji.

Delegacija angleških strokovničark je izdala poročilo o svojem bivanju v Rusiji in o položaju ruske žene in otrok. Poročilo vsebuje tudi mnogo o splošnem položaju ruskega delavstva, opisuje obratne svete, socialno skrbstvo, razmere v raznih tovarnah, toda tukaj hočemo na kratko posneti, kako živita ruska delavka in kmetica in kako velika pozornost se posveča negi otrok.

Ruska revolucija je proglasila ženo socialno enako moškemu in sicer ji ni dala samo vse politične pravice, enake moškemu, ampak jo je hotela predvsem tudi gospodarsko osvoboditi, to se pravi, hotela jo je odrgati tudi domačim skrbem in jo uvesti v javno življenje in razširiti njeno obzorje. Odprla ji je vrata v produkcijo z istočasnimi odredbami, ki ji prepovedujejo delo v njenemu zdravju škodljivih obratih. Na splošno je nočno delo in delo v zdravju škodljivih obratih ženskam prepovedano, ali ker se ruske delavke trudijo biti na isti gospodarski višini kot moški, se te odredbe včasih kršijo in kjer ženske v zdravju škodljivih obratih vendarle delajo, dobivajo kot priboljšek mleko, sir, maslo.

Materam je določen osemtedenski dopust na porodu s polno plačo, brez ozira na vsakoletni dopust, katerega je itak deležen vsak delavec in delavka. In če se mati po osmih tednih ne počuti še dovolj močna za delo, lahko zaprosi za nadaljnjih osem tednov dopusta. Uradnicam in duševnim delav-

kam je dovoljen šesttedenski dopust ali tudi izmed teh mnogim kategorijam osemtedenski. Po ponesrečenem porodu dobijo delavke tritedenski plačani dopust. — Ko se otrok rodi, dobi mati prispevek za nakup otročjega perila in skozi devet mesecev po rojstvu otroka še prispevek, ki je enak četrtini mesečne plače. Delavka, ki doji sama, dobi vsake tri in pol ure pol ure prostora za dojenje. Velike važnosti za delavske matere so tudi otroške sobe v tovarnah, kjer puste matere dojenčke med delom. V tovarnah, kjer še ne obstojajo otroške sobe, mora dati vodstvo obrata zračni in svetel prostor na razpolago. Poleg tega obstoja v sovjetski uniji še 909 poletnih otročjih domov in 118 vaških posvetovalnic za matere. — Seveda so v vseh otroških domovih dojenčki nadzirani po posebnih za to izobraženih voditeljih. Vsak otrok ima v svoji sobi posteljo in prostor za svoje stvari in lahko ostane v dečjem domu tri leta, potem pride v vrtec.

Da bi vlada olajšala položaj ženske, je ustanovila javne obednice, kjer se dobi po ceni dobro in zdravo hrano. Čestokrat se nahaja poleg obednice čitalnica, kjer so na razpolago časopisi in knjige. Nikjer se pa ne opaža, da bi se vsled tega zrahljale družinske vezi, nasprotno dani so pogoji za idealnejše razmerje med možem in ženo, ker uživata oba enake pravice in enake dolžnosti.

Ker se smatra poroka za popolnoma civilno pogodbo, katere temelj je ljubezen in želja po združitvi, se zakon lahko razdere. Ločitev se izvrši ravno tako priprosto kot poroka. Zakonci se sporazumejo o pogojih, kedo bo prispeval za preživljanje drugega ter komu pripade oskrba otrok. Sodišče potem razsodi in sicer je slednjega glavna skrb dobrobit otrok. Prispevki za preživljanje se potem odbijejo pri plači ali imetju moža ali žene.

Nezakonski otroci uživajo enake pravice kot zakonski. Moški, ki ga obteži nezakonska mati kot očeta in ga sodišče po preiskavi spozna kot takega, mora skrbeti za otroka. Kjer je ženska občevala z več moškimi in se ne da očetovstvo ugotoviti, mora prispevati k otroški preskrbi po najnovejši odredbi najimovitejši med njimi. Versko prepričanje je svobodno, akoravno nastopa država odkrito proti verskemu gibanju. Verska vzgoja je prepovedana starišem in po 14. letu se lahko sami odločijo za katerokoli vero.

Pozdravljeni!

Intri se zberejo v Ljubljani naši združni delegati na obnem zboru Konzumnega društva za Slovenijo. Vsak obnem zbor naših organizacij ima za naš celokupni delavski pokret svoj poseben pomen, ima ga pa zlasti obnem zbor konzumnega društva, te naše velike gospodarske organizacije, ki se je, morda edina izmed vseh naših številnih delavskih organizacij, složno

razvijala do danes, brez hujših kriz in kar je še posebej vredno omeniti, brez razcepov. Konzumno društvo za Slovenijo, s svojimi 17.000 člani, predstavlja v našem gibanju veliko in močno delavsko skupino, ki vrši na svojem terenu disciplinirano in sistematično svojo važno in prekristno gospodarsko nalogo. Naravno torej, da se naši delavci tako intenzivno in napeto zanimajo tudi za letošnji obnem zbor svoje konzumne organizacije.

Ni lahko voditi gospodarsko organizacijo niti v najbolj mirnih in konsolidiranih razmerah, kaj se v času gospodarskih kriz in v tej prehodni dobi, ko se le počasi in nesmoteno likvidira vojno in povojno gospodarstvo. Dejstvo, da je Konzumno društvo za Slovenijo premagalo težave in da se je neprestano razvijalo, nam je jamstvo, da bo kos svoji nalogi tudi v tej prehodni dobi, in da bodo sklepi letošnjega obnega zbora še bolj ojačali njegovo pozicijo. Zaupamo v uvidnost in izšolanost delegatov in članov, v njihovo ljubezen do stvari, v njihovo dolgo preizkušeno zvestobo do združne ideje.

Združna misel osvaja vedno impozantnejše število ljudi: mednarodno delavsko združništvo je na vsem svetu gospodarska sila prvega reda. Z združno organizacijo raste gospodarska moč delavskega konzumenta, raste njegova usposobljenost za skupno gospodarstvo, za socializem.

Uverjeni smo, da bodo naši delegati na jutrišnjem obnem zboru ukrenili vse potrebno, da se njihova konzumna organizacija še bolj razvije v korist vseh svojih ustanov in vseh članov.

V tem zmislu pozdravljamo vse združne delegate in želimo njihovemu obnemu zboru najlepši in najpopolnejši uspeh.

Priporočamo našo domačo Kolinsko cikorijo

Pravijo...

da je pretila bivšemu predsedniku bivše pokojne in mirotvorne hrvaške republike Štefanu Radiču huda nesreča: še malo, in povozil bi ga mešumljeno centralistični belgrajski tramvaj. To bi bilo toliko grša srbsko centralistična surovost in nehvaležnost, ker je belgrajski tramvaj hotel preko Radičevega trupla tavno na oni zgodovinski in edini dan v Radičevem življenju, ko ni niti govoril na kakem zboru, niti podal kakih demantijev.

In pravijo nadalje, da je bilo Pašiču težko pri sreči, ko je izvedel, da je prijatelj in zaveznik Radič prišel pod tramvaj in ga vendar ni povozil.

Križem sveta.

V Illinoisu našli ostanke prazgodovinske pošasti. Dr. A. R. Crook, ki dela za čikaški muzej, je našel v bližini Golconde v Ameriki več kosti neke prazgodovinske Illinoiske živali. Iz naših ostankov je sklepali, da je bila to ogromna žival. Dobili so tri zobe, ki vsak tehtajo štirinajst funtov, dalje podočnik čez sedem čevljev dolg in lobanjo, ki je čez štiri čevlje široka. Najdene so bile še razne druge kosti. Na te zanimive ostanke so prišli slučajno, ko je neka parna lopata, s katero so kopali temelj za neki jez, privlekla na dan mogočen zob. Delo so takoj ustavili in obvestili državni muzej, ki je poslal dr. Crooka na čelu več izkušenih delavcev, kateri so kmalu izkopali kosti prazgodovinske živali, katerih je toliko oziroma so tako velike, da so napolnili petnajst velikih zabojev.

Berlinski vlomilci so spretni, pa jako komadni. Za Veliko noč sta vlomila v sredini mesta dva vlomilca v hišo nekega bogatega trgovca, ko se je ta baš nahajal z ženo na letovišču. Svoj posel sta vlomilca srečno končala, pobrala ogromne svote vsakovrstnega denarja in se po delu vlegla v zakonsko postelj trgovca in se zjutraj še okrepčala in nekaj popila, potem pa mirno odšla, ne da bi jih kdo ustavil.

Prevoz ladje skozi Panamski prekop stane povprečno 4.329 dolarjev. — Tekom prvih petnajst dni februarja je preplavalo Panamski prekop 224 trgovskih ladij in deset manjših. Velike ladje so plačale skupno 969.749 dolarjev pristojbin, manjše pa 62 dolarjev, vsega skupaj torej v petnajstih dneh 969.811 dolarjev. Prevoz ladje stane torej 4.329 dolarjev.

Zlato gre iz Amerike v Vatikan. — William Quinn, pontifikalni direktor katoliške propagande v Združenih državah, je prišel v Rim na letno sejo vrhovnega urada za propagando. Quinn je prinesel iz Amerike 900.000 dolarjev. Amerika je samo lani prispevala za katoliško cerkev skoraj polovico vsote prispevkov vsega sveta.

Najhitrejša riba (delfin) preplava v eni uri 37 kilometrov.

V Egiptu je razsajal te dni silen požar, ki je v okraju Tintah upelnil 612 hiš in zahteval 232 človeških žrtev. 3000 ljudi je brez strehe...

ŽIKA

je najboljša žitna kava!

Reklame ne potrebuje

O. Bernatovič

ker se blago radi svoje kvalitete in cene samo priporoča.

Jack London:

Železna peta.

(Socialni roman. Prevel I. V.)

(Dalje.)

„Z drugimi besedami, vi živite zgoraj med oblaki. Ali prepričan sem, da se spustite na zemljo, ko pride čas obeda in če je slučajno potres. Vendar, povejte mi, doktor, ali se pri potresu ne bojite, da bi bilo lahko vaše breztelesno telo zadeto od breztelesne opeke?“

Nenadoma in nehote se prime dr. Hammerfield za glavo, kjer je bila z lasmi zakrita brazgotina. Ernst je slučajno izbral primerno sliko. Pri velikem potresu v San Francisko bi dr. Hammerfielda mladane ubil rušeci se dimnik. Vse prasne v smeh.

„No,“ reče Ernst, ko je smeh ponehal. „Dokazite nasprotno.“

Ali dr. Hammerfield je bil trenutno skrušen in borba je zavzela drugi pravec. Ernst od točke do točke pozivlje duhovnike k izjavam. Ako trde, da poznajo delavski razred, jim temeljito dokaže, da ga ne poznajo. Pozival jih je, naj ovržejo njegove trditve. Podajal jim je dejstva, samo dejstva, zaviral njih polete v oblake in jih vodil zopet na trda tla zemlje in k njeni resničnosti.

Kako točno se spominjam tega prizora.

Se sedaj se mi zdi, da ga slišim z bojovito notko v glasu, kako jih je mučil z dejstvi, ki mu jih niso mogli ovreči. In vsaka je bila kot udar

z bičem. Ni imel usmiljenja. Ni zahteval pardona in ni ga dajal. Nikdar ne pozabim zadnjega udara, ki jim ga je zadal v slovo:

„Danes zvečer ste večkrat dokazali, deloma odkrito, deloma nehote, da delavskega razreda ne razumete. Ali zato se vas ne obsoja. Kako naj poznate delavski razred? Vi ne stanujete skupaj z njim. Vi stanujete drugje, skupaj s kapitalističnim razredom. Zakaj bi ne? Kapitalistični razred vas plačuje, vas hrani, daje vam obleko, ki jo imate danes zvečer. Zato pridigujete svojim krušnim gospodarjem neke vrste metafiziko, ki jim prija; in ta specialni način jim je zelo prijeten, ker ne ogrožava današnji družabni red.“

Pri teh besedah je nastalo vseprek kričeče ugovarjanje.

„O, nikakor vam ne štejem v zlo tega vašega ugovarjanja,“ je nadaljeval Ernst. „Vi ste pošten. Vi pridigujete to, kar verujete. V tem leži vaša moč in vaša vrednost za kapitalističen razred. Ali, ako vi vašo vero okrene v katerosibodi stran, ki je ugrožajoča za obstoječi red, postanejo vaše pridige neprijetne in odstavili vas bodo. Šaj se vendar to od časa do časa dogaja, ali ne?“

Sedaj ni nikdo ugovarjal. Duhovniki so sedeli molčeči in pobiti, samo Hammerfield je rekel:

„Ako ima kdo nekako drugo mnenje, dobi poziv, naj prosi za odstavko.“

„Z drugimi besedami, ako je to mnenje neprijetno,“ nadaljuje Ernst. „Zato vam pravim,

pridigujte dalje, da zaslužite svojo plačo, ali pustite za božjovoljo delavski razred pri miru. Vi spadate v sovražni tabor, vi nimate nič skupnega z delavskim razredom. Vaše roke so mehke, ko drugi delajo za vas. Vaš želodec je poln jedi.“ (Tu se je dr. Hammerfield zdrnil in vse se je ozrlo na njegovo obilo postavo. To se pravi, svojih lastnih nog ni videl že dolgo vrsto let.) „Vaše misli so prepolnjene nauka, ki je osnovni steber gospodujočega reda. Vi ste ravnotako vojaki (resnični vojaki, priznam), kakor ljudje švicarske garde. Ostanite zvesti vinarju in soli; čuvajte z vašimi pridigami interese vaših krušnih gospodarjev, ali ne ponižujete se k delavskemu razredu, da mu kot goljufivi voditelji služite. Kot poštenjaki ne morete biti v dveh taborih. Delavski razred je lahko bil brez vas. Ali še bolj: njemu je bolje brez vas, nego z vami.“

2. Obtožbe.

Ko so gostje odšli, vrigel se je oče na stol in se jel glasno smejati. Odkar je umrla mati, ga še nisem slišala da bi se tako smejal.

„Stavim, da dr. Hammerfield se v svojem življenju ni bil tako razburjen,“ se je smejal. „To so uljudnosti razgovorjanja na cerkveni način! Ali si opazovala, kako je začel pohlevno, kakor očica — namreč Exhard — ali kmalu je postal rjeveči lev? Njegov duh je izborni izšolan in bil iz njega izvrsten znanstvenik, ako bi bila njegova energija naperjena v to smer.“

(Dalje prih.)

KUNEROL

**100% na čista mast iz kokozovih orehov,
zajamčeno izčiščena in higijenična,
se zopet dobiva
v vsih trgovinah.**

Gosenice so najbolj požrešne živali na svetu. Neke vrste gosenice požro do 6000 krat več na dan, kakor so same težke. Največji sovražnik so jim ptice.

Muhe so zelo nevarne prenašalke bolezni ter se izredno hitro množijo. Par muh ima v 5 mesecih in pol tole potomstvo: v 1. rodu 120 muh, v 2. rodu 7200, v 3. rodu 432.000, v 4. rodu 25.970.000, v 5. rodu 1 milijardo 555.200.000, v 6. rodu 93.312.000.000, v 7. 5.598.720.000.000, v 8. rodu 335.923.200.000.000 muh. Če bi muhe v 8. rodu položili drugo za drugo, bi bila ta vrsta 3360 milijonov kilometrov dolga, to je več kot dvajsetkratna razdalja od zemlje do sonca.

V Severni Indiji je drevo, ki oddaja električne udarce. Kdor se ga dotakne, ga stresle tok. Moč toka je pa odvisna od sonca, odnosno ure. Najjačja je ob dveh popoldne.

Italijanski kapitan se je ustrešil. Kapitan Patrizio Rizzoti, ki izhaja iz stare aristokratske italijanske roduvine, se je v Florenci ustrešil, ker mu lepa Američanka, Mary Louise Schreiber iz Trentona, ni hotela vračati ljubezni. Samomor je povzročil veliko senzacije.

V Novi Gvineji so v decembru prošlega leta napadli krokodili celo vas in požrli vse prebivalstvo — 32 oseb.

Zabaven pogreb. V španskem mestecu Castella je bila na smrtni postelji 80 letna žena in ko je začutila, da se ji približujejo zadnji trenutki, je sklicala sosede, prijatelje in prijateljice in jim naročila, da se naj pri njenem pogrebu brezskrbno zabavajo. V ta namen je dala vse zaloge vina, naročila godbo, plesalce in plesalke. Med splošnim razveseljevanjem je umrla. In res: pogreb je bil veseljaška procesija in še na pokopališču ni prenehala rajanje. Nadaljevalo se je pa potem v hiši pokojnice.

V japonskih vodah je opaziti rapidno izumiranje bisernih školjk, tako, da se je lotila ondotnih obrtnikov po-

trlost. Školjke so namreč na poseben način negovali in biseri teh negovanih školjk so bili najboljši za kupčijo. Izkazalo se je, da so med temi biseri prave redkosti. Pred leti se je že med školjke ugnezdila nekaka kuga, ki so jo pa znali zadušiti. Toda sedaj razsaja s tako silo, da je v nekaj dneh poginilo okrog pol milijona školjk. Pravijo, da je vzrok temu suho vreme pozimi.

V Mehiki je država posegla v preveliko politično udejstvovanje tamonšnje duhovščine in hoče upeljati večje svoboščine tudi drugovercem, stoječ na stališču, da je vera postranska stvar. Ti ukrepi so duhovščino seveda razburili in razburjenje je našlo odmeva tudi v Vatikanu. Kardinalni vikar je namreč ukazal, da se naj v vseh rimskih cerkvah pred najsvetejšim moli celo uro za preganjano katoliško cerkev v Mehiki. Mehika se za molitev najbrž ne bo zmenila.

U ne vjerujete?

da eden par nogavic z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato) 03-VIII

„ključ“

traja kakor štirje pari drugih? Kupite eden par, pa boste verovali. Nogavice brez žiga „ključ“ so ponarejene.

Kultura.

Drama.

Sobota, 10. aprila: Scampolo. V korist Udruženja gledaliških igralcev, mestni odbor Ljubljana. Izven.

Nedelja, 11. aprila: Ob 15. uri pop.: Če pride čarodej, otroška predstava društva Atena. Izven.

Ob 20. uri zvečer: John Gabriel Borksan, ljudska predstava po znanih cenah. Izven.

Ponedeljek, 12. aprila: Ana Christie. Red E.

»Grofica Marica« se vprizori v nedeljo, dne 11. t. m. v ljubljanski operi ob pol osmi uri zvečer, ne pa ob treh popoldne, kakor je bilo prvotno pomotoma javljeno.

Dnevne novice.

Romunija je naši državi v marsičem podobna, doživlja vsakojake krize, v gospodarski krizi je vedno, vladne krize se pa vrste ena za drugo, prav kot pri nas in skoro vzporedno. In vsaka vlada, pa naj že dominira teden dni, ali pa mesec dni, prihaja pred publiko z velikopoteznimi, pa tudi dragimi načrti, govori na dolgo in široko, dokler ji ne uduši govora nova vladna kriza. Avarascu je sedaj izpodrinil Bratianu in zna se zgoditi, da izpodrine Bratianu Avarasca. Avarascu je pravkar izpregovoril obsežno besedo, ognjevit načrt, v katerem je vse in nič. Pravi namreč: izpopolnil bom agrarno reformo z ekspropriacijo gozdov in močvirij, katere je treba izsušiti. Omogočil bom kmetom odkupovanje zemlje! Narodne manjšine bom ščitil in vodil sporazumno pravno politiko, da se tako država okrepi. V zunanji politiki bom nadaljeval pot Bratianu, pa jo zboljšal in ustvaril prijateljska razmerja z državami, ki še niso v našem bratskem krogu. — Celo odnošaje z Rusijo obljublja obnoviti itd. Prav kot pri nas. Vlade so pa res vse enake, besedične so, pa brez vseh drugih dobrih lastnosti. In nazadnje bo Bratianu zopet zavladal v Romuniji, in Pašić zopet v Jugoslaviji.

Pomlad imamo in solnce imamo in »svobodo« imamo, ali vendar so demokrati zbegani in otožni, nič jim ni povšeči in nihče se prav ne obrne, namreč tako, kot bi demokrati radi. Velika noč jim ni bila povšeči, baje jim je prinesla premalo blagoslova, in demokrati z vsem svojim štabom se drže kisto in celo svojim prijateljem nočejo zaupati, da so jo polomili in pogoreli za bodočo vlado, pa naj bo že taka ali taka. In to boli, Zerjava celo toliko, da je imel spakedrane praznike, slab želodec in slab apetit, to tembolj, ker mu nikakor ni bilo všeč, da se plete vlada kar brez njega in brez njegove »vplivne« besede. Sedaj je brez besede in se togoti na Kulovec, na Puelja, na Radiča in preklinja svoje politične grehe. Je pač tako, da bo v kratkem prestopil v krščansko cerkev in postal veren kristjan, če bi le kazalo, da se vlada zaokrene kot bi bilo demokratom približno všeč in ljubo in če bi le malo kazalo, da se v Belgradu odpirajo vrata »obljubljene« dežele. Edini, ki nič več ne upa in ne sanja, je samo Puelj.

Stan in Dom. Občni zbor stavbne zadruge »Stan in Dom« se je vršil v četrtak v salonu pri Levu. Udeležba je bila kljub slabemu vremenu prav številna. Predsednik Anton Kristan je podal poročilo načelstva in bilanco za leto 1925. V imenu nadzorstva je poročal zadr. Kordelič; revizijsko poročilo Zveze gospodarskih zadrug je prebral zadr. I. Hladnik. Občni zbor je soglasno potrdil predloženo bilanco in je podelil absolutorij načelstvu za delo v preteklem letu. Pri volitvah v načelstvo je bil soglasno izvoljen za predsednika s. Anton Kristan, v odbor pa: za občno Ljubljana gerent g. Likozar in inženir Mačkovšek, za občino Vič-Glince obč. odborniki Miš, Jurman in Kušar ter izmed članov zadr. Bradeško, Pajutar, Udovč, Ježek, Brezar, Podkrajšek in Jakob Kovač. — V nadzorstvo je izvoljenih 10 zadrugnikov. Delovni program za tekoče leto: dograditev vrtno kolonije ob Tržaški cesti, in sicer zgradbo 1 stanovanjske hiše ter 8 družinskih hiš, dovršitev kanalizacije in cesti; zgradba 6 hiš v občini Vič-Glince in eventuelna dograditev kolonije v dobrovski občini — se je odobril. Prav tako proračun upravnih stroškov za bodoče leto. — K Stan in Domu lahko pristopi za člana vsakdo, ki hoče pomagati, da se kolikor toliko deluje za odpravo stanovanjske bede. Pristopnina znaša Din 50.—, delež Din 250. Začasno je pisarna v prostorih Zadružne banke na Aleksandrovi cesti št. 15. Uradne ure so vsak torek in petek od 5. do 6. ure zvečer.

Za balkansko sindikalno konferenco se močno zanimajo skoro vsi jugoslovanski listi, ki so prinesli o tej konferenci ter o industrijskem in delavskem položaju več razprav in člankov. Belgrajski listi objavljajo tudi pogovore svojih sodrušnikov s

tajnikom amsterdamske internacijonale, sodr. Saassenbachom ter z drugimi zastopniki mednarodnih razrednih organizacij.

Občni zbor kovinarskega Saveza se je vršil v Belgradu. Občnega zbora so se udeležili tudi zastopniki amsterdamske internacijonale, ki so bili na potu na balkansko strokovno konferenco v Sofiji. Na občnem zboru je vladala najlepša soglasnost in enotnost. Kovinarski Savez napreduje vzlic splošni krizi v kovinski industriji skoro v vseh jugoslovanskih pokrajinah.

Državna borza dela v Ljubljani. V času od 21. do 27. marca 1926 je bilo v Državni borzi dela razpisanih 71 prostih mest, 99 oseb je iskalo dela, v 41 slučajih je borza posredovala z uspehom in 15 oseb je odpotovalo. Od 1. januarja do 27. marca 1926 je bilo skupaj razpisanih 1054 prostih mest, 1687 oseb je iskalo dela, v 690 slučajih je borza posredovala z uspehom in 279 oseb je odpotovalo.

Kongres Občnega radniškega Saveza se je vršil v Zagrebu. Kongres je sijajno uspel. Sprejete so razne resolucije, v katerih se poudarjajo socialne in politične zahteve ter razna organizacijska vprašanja. O tem lepa uspelem občnem zboru, ki zopet zgovorno priča, da se ves naš strokovni pokret razveseljuje dviga in konsolidira, prinesemo prihodnjic daljše poročilo.

Tudi v Sarajevu je žandarmerijska šola nastanjena v občinski hiši. Radi naraščajoče stanovanjske bede je bila občina te dni primorana vložiti prošnjo, naj se šola premesti v kako državno hišo, da na ta način dobi stanovanje 34 duš.

Z egiptovske piramide je padel dr. Karel Musil iz Prage. Prepelzal je že četrtino piramide, pa se mu je spodrsnilo, da je zdrknil navzdol, in na vznožju obležal mrtev.

V Pottendorfu so zadnjič vjele čedno roparsko tolpo 14 oseb, ki je izvršila 70 vlomov, 4 požare in en umor. Poglavar družbe Rudolf Blažič je pobegnil.

Starši ob prometnih cestah vse premalo pazijo na svoje otroke. Poskušajo jih v gruclah brez nadzorstva in nič ni čudnega, da se primeri dostikrat zeljuba nesreča, da voznik povozil otroka ali pa da zaide pod kolesje bicikla ali motorja. Na Dolenjski cesti je povozil motociklist 4letnega otroka Vinko Magi-stra. Bil je močno poškodovan, da so ga morali prepeljati v rešilnim vozom v bolnico.

Vlak je povozil med postajo Vič-Krško neko žensko, ki je po nesreči padla pod kolesje. Odrezalo ji je obe nogi. Prepeljali so jo v bolnico, toda njeno stanje je obupno.

Vsak možki

naj se prepriča, da prodaja trdka Josip Ivančič, Ljubljana, Mišlošičeva cesta št. 4 (v hiši gostilne pri Štefanu) najboljšo in najtrpežnejšo češko in angleško sukno po tovarniških cenah in to le do 31. maja 1926. To ni prazna reklama, ampak gola resnica. 181

V Bosni se je pojavila spalna bolezen. Te dni je umrl Marko Marković, ki je preje 22 dni nepretrgoma spal.

Ameriški list »Amerikanski Slovenec« ki izhaja v Chicagi in bil do zadnjega časa v naši državi prepovedan, je zopet dovoljen.

V. Prekmurju, zlasti v okolici Murske Sobote, so zadnje dneve dobili nekateri kmetje grozilna pisma, v katerih se jim naznanja, da jim bo tega in tega dne vse pogorelo. Ljudstvo je zbegano, ker so mu taki slučajji že znani.

Rumunska kraljica je prestopila v pravoslavno cerkev. Prej je pripadala anglikanski cerkvi.

Tiskovni sklad.

Tiskovni sklad. — Dvaindvajseti izkaz. Nabiralna pola št. 36 sodruga Josipa Kopača, Ljubljana: Josip Kopač Din 40; Ivan Tokan Din 20; Avg. Cizelj Din 10; Tonka Din 10; Anica Kranjc Din 5; B. Din 20; C—lini Din 20; Filip Uratnik Din 50.—. Nadalje so darovali za tiskovni sklad: Andrej Repet Din 10; Slavko Kristan Din 3; skupaj Din 198.—. Zadnji izkaz Din 1935.50, skupaj Din 2.133.50.

Velik škandal napravi marsikdo, če je pijan! Kaj takega se mu ne pripeti kmalu, ako pije brezalkoholne sokove, ki jih dobi za smešno nizko ceno v vsaki množini pri osrednji zadruzi »Brezalkoholna Produkcija«, Ljubljana, Poljanski nasip št. 10.

Za našo deco.

Martin Andersen-Nexo:

Kruh.

(Konec.)

»Kakor bo božja volja!« je dejala Beppa. Tega ni rekla premišljeno, le tako iz navade, kot pač ljudstvo govori.

Vzela je dva hleba in plačala. »Žene so res dobre, vsaj boljših ne poznamo,« je dejal zadovoljen in vrgel denar v črn vrč.

»Ne, za moškimi!« je vpadla smetje Beppa. »Zbogom,« je takoj dodala in šla svojo pot.

»Zbogom!« je odgovoril in že je spet stal na cesti, vihtel hlebe visoko v zrak, da so jih morali vsi videti: »Kruh! Kruh! Blagoslov vseh revnih! Dva majhna šilinga za velik hleb!«

Njegova žena mu je prinesla kosilo v glinastem loncu. Dala mu je svinčeno žlico. Sedel je na rob košare, dal lonce med kolena in pričel jesti: riž in špansko papriko. Ona je medtem počenila predenj.

Iz svoje rdeče šerpe je vzel nož, segel po hleb kruha in jo vprašujoče pogledal. Pritrdila je. Razpolovil je hleb in dal polovico nji.

»Prav nič emokast ni,« je rekla.

»Prav sladek je,« je odgovoril. »Mislilim, da sva dobro pričela.«

»Ehja... bog daj! Težki časi so!«

»A kdor ima voljo, zanj niso težki! Iz najhujšega sva se že izmotala.«

»Kaj ni lepo, da jeva lastni kruh?« je vprašala po premoru.

»Zlasti, če ga še sam spečeš. Je to kruh, ki človeku pomore do kruha, bi dejal,« je negotovo filozofiral.

Pojedel je. »Prav lepa hvala,« je dejal svoji ženi in osnažil svoj nož s svojo dlanjo.

»Hvala bogu, ki da srečo in moč!« je odgovorila.

Spet je stal v gneči in kričal svoj »kruh, kruh!« še glasneje kot prej.

Dva redarja sta stopila predenj in eden izmed njih je potegnil tehtnico iz svojega žepa. »Ima kruh polno težo?« je vprašal.

Prodajalec kruha se je umaknil redarju. Redar je pričel leno tehtati hleb. Potem je obstrmel, opazoval ženo in moža s skrivnostnim pogledom — in še enkrat skrbno pretehtal. Za dva unča je bil prelahek! Tehtal je dalje, hleb za hlebom, z zoprnim smehljajem. Prodajalec je strmel vanj, sprva nerazumljivo, pozneje z bojaznijo.

Vsi hlebi so tehtali manj kot je bilo določeno.

»Koliko ste jih prodali?« je vprašal redar s takim glasom, da so ženo polile solze.

Prodajalec mu je podal s tresočimi rokami vrč; redar je preštel denar in ga spravil v žep. Prodanih hlebov pač ni mogoče najti, a pravica tirja svoje. Poklical je priganjača, ki je imel osla in velel zložiti košare na osla.

Prodajalec je bil povsem brez odpora, stal je poparjen ter ni niti malo ugovarjal. Niti ganil se ni. Stal je usbočen in strmel v redarja s praznim, ugaslim pogledom. Zdelo se je, da so mu z dragocenim kruhom ukrali tudi dušo. »Jezus, Marija!« so dejali ljudje in se križali. »Bog ga je udaril in mu za kazen pamet vzel! Zavēdi se, don Rafaél!« Zgrabili so ga in stresli. On pa ni čutil in je molče zijal v praznino.

Zdajci je zaplakala žena in tudi on je oživel. Zaihtel je, popoluoma tiho se je solzil kot ona.

Bilo je kot dvospev, pesem o nesreči, ki jo nihče ne čuje, ker je vsepovsod preveč poznana — pesem o bedi, gladi in nadi. Moj bog, to je vendar stara storija: za močne ljudi ni dela — zlasti pozimi, pa je beračil, in otroci so beračili in mati seveda! In nikdo ni temu nasprotoval, le dali niso ničesar. Preveč jih je bilo tega poklica.

Stradali so dalje. Tisoči so jih posnemali — ter pomrli! Ta dva pa nista mirovala, ko ju je zalezovala smrt, marveč sta si nečesa domislila. Zastavila sta kar sta še imela in kupila moko. Celih 25 funtov sta je kupila. Potem sta zgradila majhno peč iz opek in jo kurila z dračjem, ki sta ga lovila iz roke. Da pa moka izgubi na teži, to sta pozabila — ali pa mogoče nista imela sredstev za to; prišla je oblast in jima odvzela vse. Čisto jasno je vse.

Izenada pa je zakričal, da se je razlegalo po vsem trgu. Zavihitel je svoje pesti v zrak, kričal da je nedolžen in reven, prisegal, da je pripravljen prodajati kruh kolikor pač tehtaj, onim pa, ki so bili ogoljufani, povrniti odškodnine — ter se rotiti, da bo zažgal mesto, če mu ne vrnejo njegovega kruha! Potem je padel na tla, zadet od kap. Žena se je z glasnim jokom vrgla nanj. Ljudje so se zbirali okoli njih.

»Kaj se je zgodilo?« so vpraševali.

»Ah, hotel je prodajati revnim kruh, ki nima predpisane teže!« so odgovarjali. »Pa ga je Bog poklical k sebi!«

»Kakor si je postiljal, tako leži!« Haha! je kričala stara ženska, ki je za nekega peka prodajala kruh. »Kaj se štuli med obrtnike!« In pričela je kričati po trgu:

»Kruh! Kruh! Dva majhna šilinga za velik hleb! Blagoslov vseh revnih! He, he! Kruh s polno težo!!!«

Prevel Mile Klopčič.

Šport.

Nadaljevanje prv. nogom. tekem.

Jutri, v nedeljo 11. t. m. se bodo nadaljevale prv. nogom. tekme ljubljanskega okrožja. V tem kolu nastopijo po trije pari poleg rezervnih moštev. Brezdvomno bo najzanimivejša in interesantna tekma med SK Slovan in ZSK Hermes. V slučaju zmage poslednjega, bo Slovan padel iz II. mesta,

medtem ko si Hermes okrepi svojo pozicijo v prv. tabeli.

Nadalje nastopi SK Jadran proti SK Slavija, katera se je v zadnjem času vidno popravila. Prav gotovo bo nudila tudi svojemu tehnično in taktično boljšemu nasprotniku močan odpor.

SK Ilirija absolvira prv. tekmo z SK Svoboda. Tudi Svoboda je v početku sezone pokazala napredek, toda v zadnjem času njeno moštvo očitno zanemarja prepotrben trening.

Vse tekme se odigrajo na igrišču SK Ilirije in sicer v sledečem redu: Predpoldne ob 10.30 SK Ilirija : SK Svoboda, popoldne ob 13. uri SK Slovan rez. : ZSK Hermes rez., ob 14.45 SK Jadran : SK Slavija in ob 16.30 SK Slovan : ZSK Hermes.

Akad. SK Primorje rez. : SK Krakovo. V nedeljo, dne 11. t. m. odigrata navedena kluba prijateljsko trening-tekmo. ASK Primorje bo v tej tekmi preizkušal nekatere svoje nove igralce, ki so pri treningih pokazali lep napredek. Tekma se vrši na igrišču ASK Primorje, Dunajska cesta, ter prične ob 15. uri.

Maribor.

Uprava »Delavske Politike« v Mariboru, se nahaja v Delavskem domu na Ruški cesti 7, v gostilniški stranski sobi. Za vsa osebna pojasnila in naročila naj se sodrugi in zaupniki obrnejo na naslov med 17.—20. uro. — Ker so nekateri naročniki v Mariboru dobivali par dni neredno »Del. Politiko«, prosimo vse, ki imajo kakšno pritožbo, da to javijo ustmeno ali pismeno pri zgoraj omenjeni upravi, da utegnemo popraviti nastali nered. Ukrenili pa bomo vse potrebno, da bo vsak naš naročnik v Mariboru dobival list redno na dom.

Širite »Del. Politiko!«

Najcenejša in največja zaloga dvokoles, motorjev, šivalnih strojev, delov in pnevmatik. Otroški vozički različnih vrst po čudovito nizki ceni. Posebni oddelki za popolno popravilo, emajliranje in poniklanje dvokoles, šivalnih strojev i. t. d. Shranijo se preko zime. Prodaja tudi na obroke.

Centiki franko!

„TRIBUNA“ F. B. L.
tovarna, dvokoles in otroških vozičkov LJUBLJANA,
Karlovška cesta štev. 4. 82

Modne kamgarne in ševijote

v veliki izbiri in po ugodni ceni

najdete

v obče znani nad 50 let obstoječi manufakturni trgovini

R. Miklauc

„Pri škofu“

Ljubljana

Zunanjim naročnikom se pošje tudi po pošti.

156

Produkcija - kréma za čevlje.

Zahtevajmo in kupujmo vedno in povsod le „Produkcijo kréma“ za čevlje. 130

M. RAUCH

trgovina stekla

Celje, Prešernova ul.

priporoča steklo za okna, zrcala, slike, okvirje za slike, svetilke, porcelan, kameno posodo itd. itd.

Na drobno! -: Na debelo!

MODROCE

iz najboljšega domačega in češkega platna, posteljne mreže, otomane in tapetniške izdelke nudi najceneje

Rudolf Radovan
tapetnik

Ljubljana, -Krekov trg 7.

Kdor želi kupiti prvovrsten in poceni

PREMOG

In sploh kurivo naj ga naroči pri

„PRODUKCIJI“

osrednji zadrugi za nakup in prodajo
R. Z. Z. O. Z.

V LJUBLJANI, Tržaška cesta, kolonija „Stan in Dom“.

110

Zlatorog

terpentinovo

≡ **milo** ≡

Kakovost tega nepreko-
sljivega mila se da odte-
htati samo z
zlatom!

Da se vpelje Zlatorog terpentinovo milo, ta idealna sestava najfinejšega mila z najboljšim terpenom v najširše sloje prebivalstva, se vpreša od 1. avgusta 1925 v vsaki tisoči komad tega mila zlatnik po 10 frankov, ki se žele pri uporabi prikaže srečnemu najditelju. — Mnogo zlatnikov se je že našlo. — Prepričajte se tudi Vi o nep ekoslavni kakovosti tega „zlatega mila“, katero se uporablja radi svoje miline in prijetnega osvežujočega vonja tudi mnogo kot toaletno milo. — Mogoče, da ste tudi Vi tako srečni, da najdete zlatnik!